

ПРОЕКТ

ЄВРОПЕЙСЬКА СЛУЖБА ЗОВНІШНЬОЇ ДІЇ

ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ – ГЕНЕРАЛЬНИЙ ДИРЕКТОРАТ
З ПИТАНЬ РОЗВИТКУ ТА СПІВРОБІТНИЦТВА - EUROPEAID

**Проект орієнтовної Стратегічної програми підтримки
України
(2014-2017 рр.)**

Вступ

Загальна ситуація в країні

Україна здобула незалежність у 1991 році. Шлях до демократії та процвітання виявився дуже важким – проведенню економічних реформ і приватизації перешкоджала успадкована система державного управління та хронічна корупція. Переважна більшість громадян не отримала від змін, що відбулись, жодних економічних зисків. Незавершені реформи, корупція, відсутність політичної стабільності, економічна та соціальна криза, незадоволення громадян та фальсифікація президентських виборів – все це через тринадцять років призвело до мирних масових демонстрацій протесту під назвою "Помаранчева революція", що відбулась в останні місяці 2004 року. Внаслідок цих подій Президентом України було обрано Віктора Ющенка, а у 2006 році обнародовано нову Конституцію. Внутрішні суперечки у "помаранчевому таборі" Ющенка дозволили його супернику Віктору Януковичу повернутись до влади у результаті проведених парламентських виборів і в серпні 2007 року зайняти посаду Прем'єр-міністра. У грудні 2007 року, в результаті дострокових парламентських виборів, спричинених політичною кризою, що сталась навесні 2007 року, пост Прем'єр-міністра України зайняла лідерка "помаранчевої" коаліції Юлія Тимошенко.

У лютому 2010 року за підсумками другого туру виборів, які відповідали міжнародним стандартам, Президентом України було обрано Віктора Януковича. Наступного місяця Верховна Рада України висловила вотум недовіри [уряду] Юлії Тимошенко, що примусило її піти у відставку з посади Прем'єр-міністра. В результаті голосування, що відбулось у Верховній Раді 11 березня 2010 року, новим Прем'єр-міністром України було призначено Миколу Азарова, одного з найбільш відомих лідерів Партії регіонів. Згодом на вимогу Президента Януковича Конституційний суд своїм спірним рішенням скасував дію Конституції 2006 року, повернувши Україну до президентської форми правління. У жовтні 2012 року в Україні відбулись вибори до законодавчого органу країни (які були піддані критиці з боку ОБСЄ/ БДІПЛ). Після цих виборів кандидатуру Миколи Азарова було затверджено Верховною Радою на посаді Прем'єр-міністра України на другий термін.

Допомога Європейського Союзу

Протягом 2014-2020 років Україна зможе брати участь у програмах Європейського інструмента сусідства (ЄІС). Наразі ЄС проводить з Україною консультації щодо програми на 2014-2017 роки (планується також підготовка нової програми на період 2018-2020 років). Допомога ЄС буде зосереджена на виконанні національної програми, яка охоплює **три головні напрямки**. Крім заходів за цими трьома напрямками, національна програма також включатиме інші заходи, спрямовані на підтримку виконання політичних зобов'язань між ЄС та Україною і сприяння розвитку громадянського суспільства. Україна також отримує допомогу через програми ЄС, розроблені для кількох країн, у тому числі програми транскордонного співробітництва, підтримки системи вищої

ПРОЕКТ

освіти та студентських обмінів Еразмус, а також від внесків ЄС до Глобального фонду для боротьби зі СНІДом і туберкульозом.

Відносини між ЄС та Україною регулюються Угодою про партнерство та співробітництво, яку було підписано у 1998 році. У 2012 році було парафровано масштабну Угоду про асоціацію, що передбачає створення Поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (Угода про асоціацію / ПВЗВТ). Спільний Порядок денний асоціації ЄС-Україна визначає шлях реформ, спрямованих на підготовку України до виконання Угоди про асоціацію / ПВЗВТ. Зміст Порядку денного про асоціацію частково відображено у Програмі економічних реформ Президента України на 2010-2014 роки. На даний момент Міністерством економічного розвитку та торгівлі проводиться робота з розроблення стратегії реалізації Угоди про асоціацію / ПВЗВТ.

У своїх висновках від 10 грудня 2012 року Рада міністрів закордонних справ ЄС передбачає можливість підписання Угоди про асоціацію у 2013 році за умови, що українська влада продемонструє рішучі дії та суттєвий поступ у трьох ключових сферах, а саме: вибори, політично мотивовані переслідування та реформи. Рада ЄС дала позитивну оцінку намірам розпочати неформальний діалог між ЄС та Україною з питань судової реформи, який сприятиме поступу України у цьому напрямку.

1. Відповідь ЄС

1.1 Стратегічні цілі у відносинах ЄС з Україною

За допомогою Угоди про асоціацію / ПВЗВТ ЄС намагається підтримувати політичну асоціацію та економічну інтеграцію України з ЄС. Одним з основних засобів, які має ЄС у своєму розпорядженні для досягнення цієї мети, є механізм фінансування у рамках ЄІС.

Обсягу коштів ЄІС, які будуть виділені (на період 2007-2013 років допомога складала приблизно 0,1% ВВП України), буде недостатньо для здійснення в Україні докорінних змін. Прагнення провести в Україні необхідні реформи відповідно до принципів і стандартів ЄС має виходити зсередини країни при повній відданості органів державної влади обраному курсу та готовності взяти на себе відповідальність за його реалізацію.

Чим раніше будуть виконані умови підписання Угоди про асоціацію, тим ефективніше буде надаватись допомога з боку ЄС. Ця Стратегічна програма підтримки базується на припущенні, що Україною буде вжито всіх необхідних заходів для підписання Угоди про асоціацію найближчим часом і забезпечено її ефективну імплементацію. Як зазначено у висновках Ради міністрів закордонних справ ЄС, це потребує значних змін у практиці ведення бізнесу в Україні.

При цьому одним з основних наскрізних питань буде діяльність органів державної влади, у тому числі запобігання конфлікту інтересів та корупції. Підтримка ЄС повинна надаватись з урахування низки проблем, що постають перед українськими органами влади: вплив корисливих інтересів; необхідність реформування системи державного управління; ефективне управління

ПРОЕКТ

державними фінансами; прозорість бюджету; макроекономічна стабільність. Ці питання, що охоплюють усі сектори, мають вирішальне значення з точки зору виконання Україною передумов для отримання значних обсягів фінансування. Відповідна увага приділятиметься питанням гендерної рівності, висвітлюючи проблеми, що систематично виникають у цій сфері. Уважно вивчатиметься вплив на довкілля у результаті здійснення усіх цих заходів.

1.2. Вибір напрямів підтримки

Процес політичної асоціації та економічної інтеграції передбачає проведення комплексної програми реформ. Це відображено в Угоді про асоціацію та у широкому спектрі пріоритетних напрямків роботи, визначених Угодою. Підтримка ЄС, спрямована на прискорення в Україні реформ та інтеграцію в ЄС, потенційно може мати позитивний вплив на багато секторів. Проте для отримання вагомих результатів кількість напрямків буде обмежена трьома пріоритетними напрямками.

У центрі уваги підтримки, що надається Європейським Союзом за кожним з трьох напрямків, залишається розбудова потенціалу державних органів, особливо з наближення до законодавства і стандартів ЄС. Крім того, передбачається надання додаткової підтримки у виконанні угод з ЄС – в тому числі у сферах, що не належать до основних напрямів допомоги.

Також слід зазначити, що робота у деяких пріоритетних сферах може проводитись у рамках програм для кількох країн і програм транскордонного співробітництва. Тому такі сфери, як, наприклад, Дунайська стратегія, транскордонне співробітництво, управління кордонами, транспорт, навколишнє середовище, інвестиційні схеми та підтримка інвестицій не включаються в перелік пріоритетів для національної програми. Європейська Комісія забезпечить узгодження між пріоритетними напрямками, визначеними програмами для кількох країн та національною програмою.

Впродовж двадцяти років надання Європейським Союзом допомоги Україні сформувалось глибоке розуміння системи управління в країні та труднощів, які ця система викликає під час реалізації програм допомоги. Розв'язання питань, пов'язаних з відповідальністю та дотриманням визначеного курсу реформ, конфліктом інтересів, корупцією та недостатньою незалежністю державних службовців, є передумовами надання ефективної допомоги.

Україна рішуче заявляє про свої європейські прагнення, які ЄС, у свою чергу, підтвердив у висновках Ради міністрів закордонних справ ЄС від 10 грудня 2012 року. Отже, європейський вибір та спільні цінності, які лежать в його основі, відображені в Угоді про асоціацію ПВЗВТ, мають визначити рамки майбутнього розвитку України та стати опорним пунктом для сприяння розвитку. У підтримці європейського вибору України ЄС має відігравати ключову роль, як самостійно, так і у взаємодії з іншими донорами та міжнародними фінансовими організаціями.

З урахуванням цього як головні напрямки діяльності пропонуються три всеохоплюючі та взаємопов'язані пріоритетні сфери: політична асоціація

ПРОЕКТ

шляхом посилення верховенства права та реформування системи юстиції, у тому числі адміністративної юстиції; економічна інтеграція з ЄС шляхом впровадження ПВЗВТ і надання підтримки інноваційному та конкурентоспроможному приватному сектору; енергетична та енергозберігаюча політика з метою забезпечення збалансованого економічного зростання та сталого розвитку на довгострокову перспективу.

2. Обсяги фінансування

Реформування системи юстиції	10%
Розвиток торгівлі та приватного сектора	35%
Енергетика	35%
Додаткові заходи: Розбудова потенціалу та інституційної спроможності Громадянське суспільство	15% ≤5%

3. Підтримка ЄС за кожним напрямом підтримки

Кожний напрямок підтримки передбачатиме заходи з розбудови потенціалу та інституційної спроможності у кожному секторі, у тому числі заходи з наближення до законодавства і технічних стандартів ЄС. За кожним напрямком роботи належна увага приділятиметься відповідним наскрізним питанням (у тому числі, пов'язаним з веденням статистичного обліку) шляхом їх включення до плану основних та/або додаткових заходів залежно від ситуації.

Заходи з підтримки громадянського суспільства будуть включені до основних напрямків підтримки. Такі заходи будуть спрямовані на активізацію ролі громадянського суспільства у відповідному секторі, причому кінцевою метою є вироблення ефективної та узгодженої політики на державному рівні. Будуть вжиті заходи з підтримки розвитку потенціалу організацій громадянського суспільства та їхньої участі, якщо необхідно, у розробленні, реалізації та моніторингу державних стратегій розвитку, в тому числі шляхом їх залучення до діалогу з питань політики та організації надання послуг.

3.1. Реформування системи юстиції (10%)

Для України верховенство права належить до одного з ключових питань. Наразі немає єдиної точки зору щодо необхідних реформ, яку б поділяли усі зацікавлені учасники (судова влада, прокуратура, юристи, міліція, адміністрації місць утримання, політики, центральні органи влади, бізнес, неурядові організації та широка громадськість). Існує загальна стратегічна потреба у створенні незалежної судової влади, здатної протидіяти як проявам корупції, так і втручанню з боку представників виконавчої влади. Це забезпечить впевненість у вільному, справедливому, неупередженому та незалежному судовому процесі та повному дотриманні прав людини. Для цього має бути вдосконалено законодавство і забезпечено його ефективне впровадження.

ПРОЕКТ

У сфері юстиції було зроблено позитивні кроки, такі як прийняття нового Кримінально-процесуального кодексу, законодавства про адвокатуру, а також створено Національний превентивний механізм проти катувань. Втілення цих інструментів у життя має дуже важливе значення. Поза процесом реформування залишаються органи міліції та прокуратури. Діяльність правоохоронних органів є неефективною, часто трапляються випадки порушення прав людини. Генеральна прокуратура намагається зберегти своє право скасовувати судові рішення та втручатись у розслідування, що провадять правоохоронні органи. Положення Кримінального кодексу, зокрема, ті що стосуються криміналізації політичних рішень за Статтями 364 та 365, не переглянуто.

Органи юстиції діють розрізнено, ефективність їхньої роботи зменшена внаслідок внутрішньої боротьби за владу та втручання ззовні. За неофіційною інформацією на призначення суддів дедалі більше впливають рішення уряду. Наявна достовірна інформація про несправедливі судові рішення, поширені прояви корупції, необ'єктивні розслідування свідчить про брак відповідальності та прозорості у цій сфері. Також мають бути розглянуті питання щодо рівня скарг, які надходять до Європейського суду з прав людини, та затримок у виконанні судових рішень.

Діяльність, яку проводить ЄС та інші донори у сфері юстиції, не привела до докорінних змін. Проте проект, що зараз реалізується, дозволить за координації Уряду (Міністерства юстиції) зібрати разом представників зацікавлених груп у сфері юстиції, які допоможуть розробити секторальну стратегію реформ. Уряд України повинен підтримати зазначену стратегію, взявши на себе зобов'язання щодо її багаторічного фінансування. Наприкінці виконання проекту мають бути створені умови для майбутньої діяльності донорів у цьому секторі. Цей процес буде підтримано недавнім рішенням щодо започаткування неформального діалогу між ЄС та Україною стосовно діяльності судових органів як форуму для обговорення питань стратегічного значення.

Одним з ключових факторів, що гарантують успішне проведення реформ у сфері верховенства права і юстиції, буде реформа системи державного управління в напрямку створення незалежної професійної державної служби, уповноваженої та здатної діяти в інтересах країни в цілому та підтриманої налагодженою системою адміністративних судів.

Головна мета полягає у досягненні об'єктивності та ефективності в роботі органів системи юстиції, забезпеченні прозорості діяльності органів державного управління, на основі принципів верховенства права, що дасть змогу зосередити зусилля на питаннях протидії конфлікту інтересів та корупції в країні.

Міжсекторальний характер верховенства права та сфери юстиції означає, що усі донори будуть зацікавлені в позитивних результатах діяльності за цим напрямком, а, отже, донорська спільнота має значний інтерес у наданні підтримки в цій сфері. Крім того, дуже активна робота проводиться міжнародними організаціями (зокрема, Радою Європи), які мають обмежені власні фінансові ресурси й використовують кошти, отримані від інших донорів. Координування діяльності донорів має взяти на себе Міністерство юстиції.

ПРОЕКТ

Зобов'язання Уряду України щодо проведення реформи у секторі юстиції визначені у "Концепції реформування кримінальної юстиції" 2008 року¹. У 2010 році було прийнято Закон України "Про судоустрій і статус суддів"; темпи проведення реформ прискорились у 2012 році з прийняттям Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність" і Кримінально-процесуального кодексу та створенням під егідою Управління Уповноваженого з прав людини Національного превентивного механізму проти катувань та жорстокого поводження. У листопаді 2012 року Президентом України було оголошено про прийняття Концепції реформування правоохоронних органів.

Програма економічних реформ на 2010-2014 роки передбачає важливі завдання у сфері політики, в тому числі підвищення ефективності роботи органів державного управління. Річні національні плани дій з впровадження Програми економічних реформ передбачають низку заходів, спрямованих на поліпшення якості адміністративних послуг, раціоналізацію інституційного устрою, реформування державної служби та впровадження системи електронного уряду. Наразі все ще дуже важко оцінити результати роботи за цими напрямками.

3.2. Торгівля і розвиток приватного сектора (35%)

Угода про асоціацію / ПВЗВТ передбачає реалізацію програми реформ, у результаті яких Україна отримає значні переваги як через збільшення обсягів торгівлі, так і через поліпшення інвестиційного клімату та модернізацію вітчизняної економіки. Урядом України визнається значний економічний потенціал Угоди про асоціацію / ПВЗВТ.

ЄС, безперечно, є найбільшим потенційним ринком для українського експорту, і Україна може отримати суттєві економічні вигоди в середньостроковій та довгостроковій перспективі після вступу в силу Угоди про асоціацію / ПВЗВТ і завершення процесу лібералізації. У той же час деякі зацікавлені кола намагатимуться протидіяти розвитку конкуренції та іноземним інвестиціям та інноваціям, яких потребує країна.

Сьогоднішня українська економіка характеризується відносно низькою доданою вартістю, високою енергоємністю та переважанням обмеженої кількості великих підприємств. Це дуже контрастує з величезним незатребуваним потенціалом України, який складається з її людських і природних ресурсів, а також її географічного розташування.

Для менших підприємств та іноземних інвесторів умови ведення бізнесу дуже складні, причому в останні роки у певних аспектах вони стали ще складнішими. Свідченням цього є недосконала нормативна база (наприклад, щодо оподаткування, судочинства), постійні проблеми з корупцією, недостатньо захищені права власності, труднощі, з якими стикаються малі підприємства під

¹ Затверджено Указом Президента України №311/2008 "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 лютого 2008 року "Про хід реформування системи кримінальної юстиції та правоохоронних органів".

ПРОЕКТ

час отримання доступу до джерел фінансування, а також освітня система, яка не може адекватно реагувати на нові потреби економіки і суспільства.

Успішна реалізація Угоди про асоціацію / ПВЗВТ передбачає, що Україна успішно подолає усі ці проблеми. Це поліпшить умови ведення бізнесу, створюючи потенціал для зростання іноземних інвестицій та торгівлі. Проте Україна повинна зміцнити свою промисловість таким чином, щоб вона була здатна скористатися зростанням конкурентного тиску і ринковими силами. Це потребує створення ділового середовища, в якому зможуть процвітати легітимні та інноваційні підприємства. Ефективні та інноваційні українські підприємства будуть конкурентоспроможними на вітчизняному, європейському та світовому ринку.

На цей час основним керівним документом, що визначає розвиток торгівлі та приватного сектора в Україні, є Програма економічних реформ на 2010-2014 роки та річні Плани дій щодо її впровадження (які значною мірою збігаються з Угодою про асоціацію / ПВЗВТ). Хоча реформи було ініційовано, процес практичної реалізації виявився більш складним і повільним, ніж передбачалось. Наприклад, ефект від виконання плану реформування сфери фінансових послуг до теперішнього часу є дуже незначним.

Загальна мета полягає у тому, щоб створити в Україні потенціал, необхідний для ефективної інтеграції до Єдиного ринку відповідно до положень Угоди про асоціацію / ПВЗВТ. Конкретні завдання спрямовані на розбудову потенціалу державного та приватного секторів, щоб вони могли відігравати відповідну роль у цьому процесі.

У своїй діяльності всі донори орієнтуються на програмні пріоритети Угоди про асоціацію / ПВЗВТ щодо європейської інтеграції та проведення реформ. У ході реалізації Угоди про асоціацію буде створено форум для проведення обговорень з питань політики. План дій Міністерства економічного розвитку та торгівлі (Мінекономрозвитку) щодо ПВЗВТ забезпечить стратегічну основу для координування роботи, причому Мінекономрозвитку – за суттєвої підтримки з боку Представництва ЄС – відіграватиме керівну роль у координуванні діяльності донорів.

На цей час Урядом проводиться робота з підготовки Плану дій, який детально визначить правові дії, необхідні для набуття чинності Угодою про асоціацію / ПВЗВТ. Перший проект цього плану налічував 170 сторінок. Уряд також постійно наголошує на програмному завданні, що стосується сприяння розвитку приватного сектора з метою диверсифікації промислово-торговельної структури країни. У цьому підтримка також надається з боку Державного фонду підтримки підприємництва. Щорічно цим Фондом, який позиціонує себе як національне агентство з підтримки малих і середніх підприємств, освоюється біля 1 млн. євро.

Відповідно до положень Угоди про асоціацію та існуючих зобов'язань (наприклад, передбачених Конвенцією Еспо та Орхуською конвенцією) Україна повинна проводити оцінку стану навколишнього середовища.

3.3 Енергетика (35%)

Проблеми, що постають в енергетичній галузі, потребують, щоб зусилля країн у цій сфері координувались на світовому рівні. Україна має значний потенціал, щоб зробити внесок у цій сфері шляхом суттєвого зменшення рівня енергоспоживання, який зараз у чотири рази перевищує середній рівень енергоспоживання в ЄС. Україна може допомогти Європі зробити значний внесок у боротьбі зі зміною клімату.

Україна приєдналась до Енергетичного Співтовариства та взяла на себе зобов'язання щодо докорінного реформування енергетичного ринку. Крім того, Україна взяла на себе інші важливі зобов'язання в рамках Угоди про асоціацію / ПВЗВТ. Включення вимог Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та Угоди про асоціацію / ПВЗВТ до національного законодавства України та розбудова інституційного потенціалу, необхідного для виконання українськими промисловими підприємствами цих зобов'язань, вважається досить складним завданням.

З точки зору виконання вимог, передбачених Договором про заснування Енергетичного Співтовариства та Угоди про асоціацію / ПВЗВТ, ЄС є природним партнером України. Україна є і, як очікується, залишиться головною країною, через яку здійснюється транзит і постачання енергетичних ресурсів до ЄС. Обидві сторони мають працювати разом, аби гарантувати безпечне, конкурентоспроможне та надійне постачання енергоресурсів Україною до ЄС. Крім того, Україна має зменшити свою залежність від газу, що імпортується з єдиного джерела, забезпечити доступ до енергетичних ресурсів в екологічно сприятливий та соціально відповідальний спосіб, а також здійснити модернізацію вітчизняної промислової інфраструктури, яка на сьогодні є енергоємною та призводить до надмірного забруднення навколишнього середовища.

Україна зацікавлена у реформуванні свого енергетичного сектора, якому відводиться центральне місце у відносинах ЄС та України протягом останніх двадцяти років. Таким чином, створено надійне підґрунтя для реалізації нових завдань і можливостей, передбачених Угодою про асоціацію / ПВЗВТ та Договором про заснування Енергетичного Співтовариства.

Цей головний напрямок підтримки тісно пов'язаний з іншою складовою програми, а саме розділом "Торгівля та розвиток приватного сектора", зокрема, стосовно підтримки інновацій у виробництві та екологізації виробництва. Цей напрямок також має спільні основні принципи з першим головним напрямком роботи (Верховенство права), наприклад, принцип "забруднювач платить" повинен запроваджуватись справедливо і ефективно.

Завдання полягає у тому, щоб забезпечити раціональне постачання та використання енергетичних ресурсів.

Урядом має бути забезпечена належна координація всередині країни, зокрема, що стосується діяльності Міністерства енергетики та Міністерства охорони

ПРОЕКТ

навколишнього природного середовища, а також Міністерства економічного розвитку та торгівлі, яке є відповідальним органом з питань енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії. Національні стратегії у сфері енергетики та охорони навколишнього середовища мають бути взаємно узгоджені, підсилюючи одна одну. До цього процесу мають бути активно залучені організації громадянського суспільства.

Донори мають різнопланові інтереси щодо цього сектора, як з точки зору загальної політики, так і інвестицій. Велика частина інвестиційного портфеля міжнародних фінансових організацій буде передбачена для проектів, прямо пов'язаних з енергоресурсами, енергоефективністю, раціональним споживанням енергії та охороною навколишнього середовища. Крім того, одним з ключових питань на переговорах з міжнародними фінансовими організаціями є питання ціноутворення, яке є критичним з точки зору управління попитом на енергоресурси та створення стимулів для інвестицій в енергозберігаючі та утилізаційні установки. Координування діяльності донорів у цій сфері є дуже інтенсивним процесом, який часто приводить до вироблення спільних підходів до роботи з українською владою (зокрема, між ЄС, США та міжнародними фінансовими організаціями).

На даний час Урядом проводиться робота з доопрацювання існуючої Енергетичної стратегії. Загальну середньострокову бюджетно-податкову базу чи середньострокову базу видатків галузі не визначено, хоча у проекті нової редакції Енергетичної стратегії (червень 2012 року) наведено прогнозовані фінансові та інші ресурси, необхідні для проведення реформ в енергетичній галузі.

Бюджетом на 2013 рік на фінансування Міністерства енергетики передбачено 916 млн. євро. Порівняно з 2012 роком бюджет Міністерства енергетики суттєво зменшено (на 47%). Це пов'язано з різким скороченням державної підтримки вугільних шахт, деякі з яких було приватизовано у 2012 році, а подальша приватизація (і, можливо, закриття) вугільних шахт передбачається у 2013 році. Незважаючи на різке скорочення в абсолютних показниках, бюджетні асигнування на [видобуток] вугілля складають лівову частку (близько 90%) бюджету Міністерства енергетики. Значні субсидії для покриття цін на газ передбачено в інших частинах бюджету. Регіонам виділяється 682 млн. євро для підтримки комунальних підприємств і 77 млн. євро для прямого субсидювання тарифів на послуги тепlopостачання для населення. Додатковим рядком бюджету передбачено 474 млн. євро на погашення заборгованості комунальних підприємств. Ці суми покривають не лише витрати на постачання газу і централізоване опалення, але й вартість постачання електроенергії, інших видів палива, а також водопостачання і водовідведення. Бюджет, передбачений для регулятивного органу в енергетичній галузі, складає 3,7 млн. євро.

Відповідно до положень Угоди про асоціацію та існуючих зобов'язань (наприклад, передбачених Конвенцією Еспо та Орхуською конвенцією) Україна повинна проводити оцінку стану навколишнього середовища.

До специфічних ризиків в енергетичній галузі належать такі:

ПРОЕКТ

- для виконання зобов'язань, передбачених Угодою про асоціацію та Договором про заснування Енергетичного Співтовариства, а також для впровадження енергоефективних технологій в промисловості потрібні значні інвестиції. Можливо, підприємства не будуть готові до того, щоб профінансувати ці інвестиції. Можливо, фінансування не буде легкодоступним;
- занепокоєння щодо потенційних соціальних наслідків може призвести до подальшої затримки підвищення тарифів на енергію та комунальні послуги до рівня відшкодування витрат.

4. Додаткові заходи в інтересах громадянського суспільства

Поряд з наданням секторально-спрямованої допомоги (див. п. 1.2) у рамках цього додаткового пакета передбачаються додаткові заходи в інтересах громадянського суспільства. Фінансування за цим компонентом буде спрямовано на підтримку ролі громадянського суспільства у зміцненні демократичних процесів [процесів демократичного розвитку] та систем відповідальності в інших (не пріоритетних) секторах. Це може включати заходи, спрямовані на створення сприятливих умов на всіх рівнях для участі громадянського суспільства у громадському житті, заходи з підвищення прозорості та відповідальності усередині країни, у тому числі стосовно бюджетного процесу. Увага також приділятиметься таким питанням, як підвищення професіонального рівня організацій громадянського суспільства та розбудова їхнього потенціалу, у тому числі їхньої спроможності створювати національні асоціації та мережі, а також підвищення якості надання послуг.

Громадянське суспільство відіграватиме дедалі важливішу роль в реалізації допомоги ЄС як партнер, що бере активну участь на усіх етапах діалогу з питань політики та здійснює контроль за проведенням політики, а також як потенційний конкурентоспроможний постачальник послуг, що впроваджує інноваційні підходи та гнучко реагує на потреби й проблеми людей.

Для того щоб процес вироблення взаємоузгодженої політики заслуговував на довіру, громадянське суспільство має бути незалежним, представницьким і компетентним. У багатьох секторах громадянському суспільству й досі бракує можливостей та легітимності для виконання своєї ролі. Спираючись на результати, досягнуті у рамках підтримки, що раніше надавалась громадянському суспільству, зокрема, Фондом громадянського суспільства у 2011-2013 роках, та за тісної співпраці з іншими донорами цілеспрямовані заходи дозволять зміцнити громадянське суспільство та сприятимуть його розвитку.

5. Додаткове асигнування на розбудову потенціалу та створення інституційної інфраструктури

ПРОЕКТ

На додаток до секторально-спрямованої допомоги це додаткове асигнування на проведення заходів з розбудови потенціалу та створення інституційної інфраструктури буде спрямовано на виконання пріоритетних зобов'язань, що впливають з угод [України] з ЄС і діалогу з питань мобільності, які ще не охоплені трьома вищезазначеними напрямками роботи.

Це асигнування, передбачене відповідною угодою, буде, зокрема, спрямоване на наближення до законодавства і технічних стандартів ЄС, а також буде доповнювати допомогу, яка надається у рамках ініціативи Східного партнерства "Комплексний інституційний розвиток" (KIP).

Використовуючи ресурси секторально-спрямованої допомоги, чи це додаткове асигнування, заходи з розбудови потенціалу та створення інституційної інфраструктури можуть також включати участь [України] у програмах ЄС і в діяльності, що проводять агентства ЄС.